Regeringskansliet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.spn@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av promemoria Ändring av detaljplan

Er beteckning: LI2026/01339

Länsstyrelsen Västernorrland är positiv till att regelverket för ändring av detaljplan ses över och anser att förslaget kan lösa en del av nuvarande problem i arbeten med ändring av detaljplaner. Detta framför allt vad gäller kommunens möjlighet att uppfylla tydlighetskravet i plankartan och digitaliseringen av äldre detaljplaner.

Promemorian samt de föreslagna författningsändringarna är dock bitvis språkligt otydliga, vilket riskerar att försvåra tillämpningen och att ändringarna inte får avsedd effekt.

Länsstyrelsen avstyrker därför förslagen till 4 kap. 37 a och 37 b § plan- och bygglagen, PBL, så som de har utformats i promemorian.

Länsstyrelsen tillstyrker förslagen i övrigt, dock med nedanstående synpunkter.

Överföring av reglering, 4 kap. 37 a § PBL

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen tillåts ersätta en detaljplan genom att överföra regleringar från den äldre detaljplanen med en förenklad prövning och process. Däremot anser Länsstyrelsen att det behöver förtydligas i lagtext när en förändring ska anses vara en ren överföring och när den i stället innebär en sådan förändring som att fullständig prövning och process krävs.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att det tydligt framgår att uppräkningen i 4 kap. 37 a § är uttömmande. Nuvarande förslag lämnar en del av bedömningen till kommunen i det enskilda fallet. Det är inte önskvärt. Eftersom länsstyrelsen inte föreslås ha en roll i planprocessen vid överföring av reglering är det av avgörande betydelse att tolkningsutrymmet för vad som kan rymmas i en

överföring är snävt, tydligt och inte lämnas till kommunens fria val. Länsstyrelsen vill också lyfta att det finns viss risk för att en språklig eller teknisk förändring vid överföring av reglering i en tidigare detaljplan skulle kunna få materiella konsekvenser, även om avsikten varit att endast överföra befintlig reglering. En analys av detta saknas i promemorian.

Länsstyrelsen önskar vidare att det tydligare framgår vad som ryms inom begreppen *inte innebär ändring*, *överföring*, *precisering och anpassning*.

Kombinerad detaljplan med olika förfaranden

Förslaget möjliggör att en detaljplan kan innefatta både en överföring av reglering med en förenklad process samt en ändring där full prövning sker i en ”vanlig” planprocess. Länsstyrelsen anser inte att det är lämpligt att kombinera två olika förfaranden i samma detaljplan eftersom det kan innebära en alltför stor otydlighet för såväl kommunen, länsstyrelsen som enskilda och andra berörda. Länsstyrelsen saknar också en plantitel för de olika plantyper som promemorian föreslår.

Syftet med ursprunglig plan inte motverkas, 4 kap 37 b § PBL

Av promemorian framgår att det är en utmaning att formulera en regel som på ett träffsäkert sätt fångar när kommunen kan göra en ändring av en detaljplan och när en ny detaljplan i stället behöver upprättas. Avsikten med förslaget är att utöka möjligheten så att det även kan vara möjligt att lägga till, ändra och ta bort användnings-bestämmelser vid ändring av detaljplan så länge inte detaljplanens syfte motverkas.

Länsstyrelsen kan se att det finns tillfällen när det kan vara lämpligt att ge en utökad möjlighet att lägga till, ta bort eller ändra användningen inom ramen för en ändring. Däremot lämnas ett alltför stort ansvar hos kommunerna att bedöma vad som ryms inom en ändring. Särskilt eftersom syften i äldre detaljplaner ofta är mycket knapphändigt angivna.

Länsstyrelsen anser också att det är oklart att ordalydelsen i föreslagna 4 kap 37 b § hänvisar till den förenklade prövningen i 4 kap. 37 a § och menar att detta inte är tydligt lagtekniskt. Det är också oklart vilka särskilda bestämmelser som avses i 37 b §. Särskilda bestämmelser nämns redan i rubriken under 4 kap. och

redan 37 b § utgör i sig en särskild bestämmelse enligt 37 a §. 37 b § förefaller i den föreslagna utformningen därmed utesluta sin egen tillämpning.

Strandskydd

Enligt nuvarande regelverk återinträder eller inträder inte strandskyddet vid en ändring av detaljplan (7 kap. 18 § j MB och 10 a § lagen om införande av miljöbalken). Eftersom *ändring* föreslås tas bort i flera av paragraferna i PBL borde det tydligt framgå av promemorian vilka konsekvenser detta får när det kommer till hantering av strandskyddet. Sannolikt krävs följdändringar i miljöbalken.

Områdesbestämmelser

Länsstyrelsen förstår bakomliggande resonemang om varför förslaget inte omfattar områdesbestämmelser men vill ändå påpeka att lagtexten i flera paragrafer, såsom 5 kap 1 §, 2 §, 5 §, 45 § PBL, blir svårlästa. En otydlighet som särskilt noteras i förslaget är formuleringen i 11 kap 11 § PBL: ”*Länsstyrelsen ska upphäva kommunens beslut att anta eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser i dess helhet.*” Länsstyrelsen ställer sig frågande till om avsikten verkligen är att länsstyrelsens roll om upphävande inte längre ska gälla för ändring av områdesbestämmelser.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av länsråd Daniel Gustafsson med planhandläggare Ulrika Bylund som föredragande. Medverkat i ärendet har även länsjurist Gustav Mark.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.